

Posudek na bakalářskou práci

Téma: Aplikace metod tržního oceňování na příkladu vodní eroze půdy
v České republice

Zpracovala: Darina Hanusková

Studentka Darina Hanusková si vybrala pro svoji bakalářskou práci velmi aktuální téma, kterým je vodní eroze zemědělské půdy. Ta nejenže ohrožuje zhruba polovinu zemědělského půdního fondu v České republice, ale negativně ovlivňuje nejen vlastní agroekosystém, ale i další ekosystémy a složky životního prostředí v krajině. Svoji práci Darina Hanusková rozdělila do šesti hlavních kapitol, kde v úvodních částech popisuje jak problematiku eroze půdy, tak oceňování přírodních statků. Od třetí kapitoly je pak vlastní tvůrčí práce studentky.

Problematiku oceňování na jedné straně škod na produkci a na straně druhé nákladů na opatření řešila v lokalitách Archlebov a Velké Hostěrádky, kde jsme před několika lety potenciální erozi modelovali a navrhovali opatření na její zmírnění. V obou katastrofách se jedná o krajinu značně ohroženou erozními smyvy (obdobně jako v jiných katastrofách černozemní oblasti jižní Moravy), kde tyto na některých částech svahů překračují povolené smyvy 20 až 60ti násobně.

Pro ekonomické hodnocení si autorka po konzultacích vybrala přístup ze skupiny metod odhalených preferencí. Jako vstupní materiály musela poměrně pracně zjišťovat základní produkční a ekonomická data jak z údajů zemědělských společností, z literatury i z projekční praxe (např. z projektů VUT Brno či Státního pozemkového úřadu). V jednotlivých lokalitách pak kalkulovala výnosy v ekonomickém hodnocení, jejich snížení v důsledku erozních smyvů na podkladu literárních údajů a dále musely být oceněny náklady na protierozní opatření, a to jak plošné, tak technické liniové.

Z výsledků, k nimž autorka došla, vyplývá rozdíl mezi studovanými oblastmi, kde v Archlebově výpočtem diskontovaného cash flow vycházejí po dobu životnosti protierozních opatření kladné hodnoty, ve Velkých Hostěrádkách jsou tyto hodnoty mírně záporné, což je dáno nižšími výnosy plodin v režimu ekologického zemědělství, které je v tomto území aplikováno. Práce hodnotí efektivitu navržených opatření ve srovnání s produkcí zemědělských podniků. Je dobře, že autorka

v diskusi zmiňuje i další aspekty, které realizaci protierozních opatření mohou podpořit. Jsou to vlastní škody na zemědělské půdě, kde tyto se na transportované zemině celostátně odhadují na cca 4 miliardy Kč ročně, či zejména změny HPJ, kdy vlastníkům půdy pak mohou vzniknout škody v řádu desítek tisíc Kč na hektar (vycházíme-li z úřední ceny půdy).

Po prostudování práce mohu konstatovat, že bakalářskou prací autorka podává podklady (kterých není celostátně mnoho), které jsou použitelné při diskuzích nejen se zemědělci, ale i se státní správou při směřování dotační politiky. Většina publikovaných prací souvisejících s erozí se zabývá vlivy na půdní charakteristiky či na složky životního prostředí nebo účinností protierozních opatření. Ekonomických hodnocení je podstatně méně. Předloženou práci jsem v průběhu zpracování s Darinou Hanuskovou konzultoval, považuji ji za zdařilou, hodnotím ji kladně a doporučuji k obhajobě.

8. 5. 2016

Prof. Bořivoj Šarapatka
vedoucí práce